

1. ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΗ ΒΟΜΒΑ ΣΤΙΣ ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΣΥΝΤΑΞΕΙΣ

Μέσο: ΗΜΕΡΗΣΙΑ

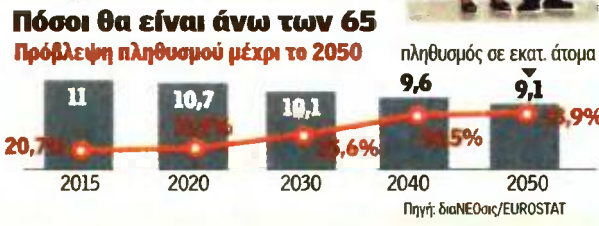
Ημ. Έκδοσης: . . . 21/05/2016 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 21/05/2016

Σελίδα: 1

ΕΡΓΑΣΙΑ ΕΩΣ ΤΑ 70 ΜΕ ΧΑΜΗΛΟΤΕΡΕΣ ΠΑΡΟΧΕΣ

Δημογραφική «βόμβα»
στις μελλοντικές συντάξεις

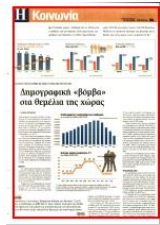
Ανω των 65 ετών ένας στους τρεις πολίτες το 2050

Δραματική μείωση των γεννήσεων και αύξηση των θανάτων

Φεύγουν από τη χώρα 80.000 Έλληνες κάθε χρόνο

Λιγότεροι και γηραιότεροι εργαζόμενοι από το 2020 και μετά

Μαζική φυγή για σύνταξη το 2023 **ΣΕΛ. 56 - 57, 60**

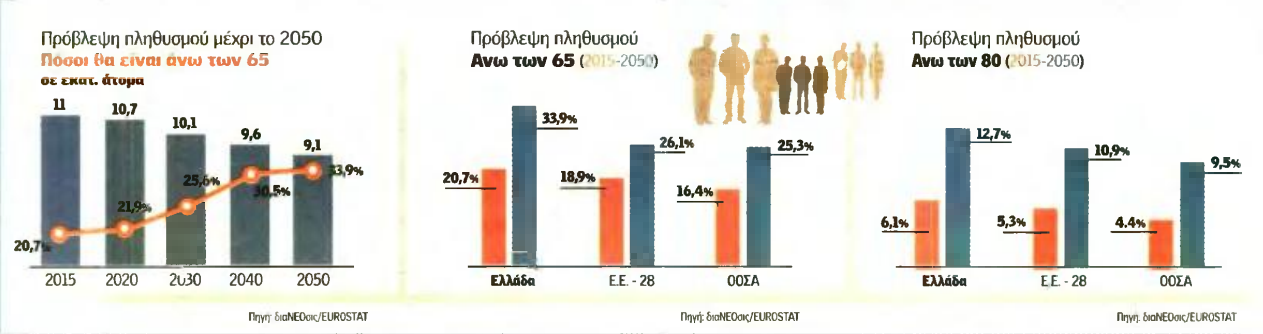

Η Κοινωνία

ΣΑΒΒΑΤΟΥΡΙΑΚΟ
21-22.5.2016 ΗΜΕΡΗΣΙΑ 56

► Η Ελλάδα γερνά... Σταθερά από το 2011 μετά ο αριθμός των γεννήσεων είναι μικρότερος του αριθμού των θανάτων: το 2014 σημειώθηκαν

μόλις 92.148 γεννήσεις έναντι 113.740 θανάτων. Μάλιστα το αρνητικό πρόσημο της φυσικής μεταβολής των τελευταίων ετών εκτιμάται ότι θα

ΕΝΑΣ ΣΤΟΥΣ ΤΡΕΙΣ ΕΛΛΗΝΕΣ ΘΑ ΕΙΝΑΙ ΤΟ 2050 ΑΝΩ ΤΩΝ 65 ΕΤΩΝ

Δημογραφική «βόμβα» στα θεμέλια της χώρας

ΤΗΣ ΕΛΕΝΗΣ ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΥ

Δημογραφικός «σεισμός» απειλεί το ασφαλιστικό και συνταξιοδοτικό σύστημα της Ελλάδας, μετραπένοντάς τη σε χώρα γερόντων! Το ποσοστό του πληθυσμού ηλικίας άνω των 65 ετών, από το 20,7% το 2015 θα ανέλθει το 2050 στο 1/3 του συνόλου, ενώ και στην ηλικιακή κατηγορία άνω των 80 εκτιμάται ότι θα σημειωθεί διπλασιασμός του μεριδίου, στο 12,7%.

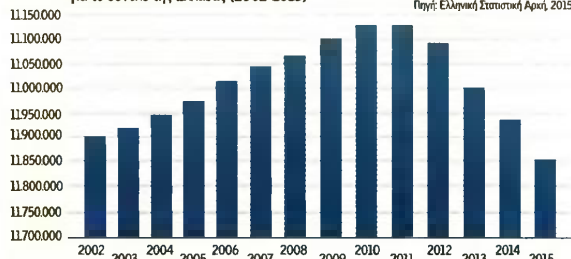
Την ίδια στιγμή, καταγράφεται μείωση του ελληνικού πληθυσμού μετά το 2010, λόγω μείωσης της γονιμότητας και αύξησης της μετανάστευσης. Σταθερά από το 2011 μετά ο αριθμός των γεννήσεων είναι μικρότερος του αριθμού των θανάτων: το 2014 σημειώθηκαν μόλις 92.148 γεννήσεις έναντι 113.740 θανάτων. Μάλιστα το αρνητικό πρόσημο της φυσικής μεταβολής των τελευταίων ετών εκτιμάται ότι θα συνεχιστεί και θα οδηγήσει σε σταδιακή μείωση τον συνολικό πληθυσμό της Ελλάδας μέχρι το 2050.

ΜΕΛΕΤΗ

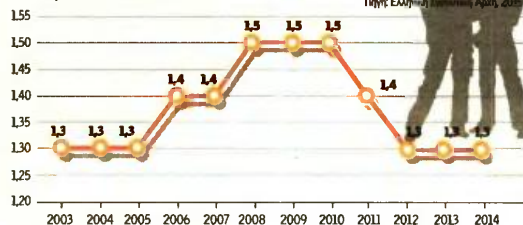
Το Δημογραφικό Προφίλ της Ελλάδας τα Χρόνια της Κρίσης παρουσιάζει μελέτη του Οργανισμού Έρευνας και Ανάλυσης «ΔιαΝεόσις» σε συνεργία με το Ινστιτούτο Κοινωνικής και Προληπτικής Ιατρικής υπό την επιστημονική ευθύνη του καθηγητή κ. Γιάννη Τούντα.

Σύμφωνα με τα αναθεωρημένα στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής, ο πληθυσμός την 1/1/2015 της χώρας ήταν 10.858.018, εκατ. των οποίων 5.268.390

Αναθεωρημένους υπολογιζόμενος πληθυσμός για το σύνολο της Ελλάδας (2002-2015)

Δείκτης ολικής γονιμότητας (*) στην Ελλάδα (2003-2014)

(*) ο μέσος αριθμός ζωντανών παιδιών που θα γεννηθούν μία γυναίκα κατά τη διάρκεια της ζωής της (εάν κατά την διάρκεια των ηλικιών αναπαραγωγής επικρατούσε οι συνθήκες γονιμότητας κατά ηλικία του έτους αναφοράς). Ο ολικός δείκτης γονιμότητας χρησιμοποιείται προκειμένου να προδιορισθεί το επίπεδο αντικατάστασης των γενεών, που στις ανεπτυγμένες χώρες θεωρείται ότι είναι το 2,1.

λή που οφείλεται μόνον στη διαφορά των γεννήσεων – θανάτων χωρίς συμπολογισμό της μετανάστευσης) παρουσίασε αρνητική εξέλιξη, με φυσική μείωση του πληθυσμού κατά 21.592 άτομα.

Όπως τονίζεται στην έρευνα, η αύξηση του πληθυσμού την περίοδο 2004-2010 αποδίδεται κυρίως στη μετανάστευση, καθώς η αναπαραγωγικότητα του ελληνικού πληθυσμού κυμαίνεται σε πολύ χαμηλά επίπεδα. Το 2004, ο δείκτης ολικής γονιμότητας (αριθμός παιδιών ανά ζεύγος) ήταν μόλις 1,30, ενώ στην Ευρωπαϊκή Ένωση (Ε.Ε.), ο αντίστοιχος δείκτης ήταν 1,49. Αν και ο δείκτης παρουσίασε μία αύξηση κατά τα έτη 2008 – 2010 εν συνεχεία παρουσίασε πτωτική τάση και σταθεροποιήθηκε χαμηλά στο 1,3 κατά τα έτη 2012, 2013 και 2014.

Η μείωση του πληθυσμού μετά το 2010, η οποία συνεχίζεται μέχρι σήμερα, οφείλεται στη μείωση της γονιμότητας και στη μετανάστευση (περίπου 80.000 Έλληνες μεταναστεύουν κάθε χρόνο). Και οι δύο αυτές αιτίες σχετίζονται άμεσα με την οικονομική κρίση.

ΠΡΟΣΔΟΧΙΜΟ ΖΩΗΣ

Το προσδόκιμο ζωής το 2011 στην Ελλάδα ήταν 83,1 χρόνια για τις γυναίκες και 78,3 χρόνια για τους άνδρες. Σε γενικές γραμμές παρουσιάζει μία σημαντική αύξηση τόσο την τελευταία δεκαετία. Έτσι, το προσδόκιμο ζωής κατά τη γέννηση το 2011, διαμορφώθηκε στα 80,91 έτη, ενώ στην Ευρώπη ο μέσος όρος ζωής ήταν 80,33 έτη. Το 2012 σημείωσε, ωστόσο, μικρή μείωση καθώς ανήλθε στα 80,82 έτη.

Τα δεδομένα για το προσδόκιμο ζωής στην Ελλάδα για το 2012, δεν διαφέρουν και πολύ από το προηγούμενο έτος, αφού ήταν 83 χρόνια για τις γυναίκες και 77,9 χρόνια για τους άντρες, παρουσιάζοντας πολύ μικρή μείωση από το 2011. Το 2013, ωστόσο, το προσδόκιμο ζωής κατά τη γέννηση σημείωσε μικρή αύξηση και για τα δύο φύλα, πλησιάζοντας τα επίπεδα του 2011 (78,3 έτη για τους άνδρες και 83,4 έτη για τις γυναίκες), ενώ το 2014 παρέμεινε

άνδρες και 5.589.628 γυναίκες. Ο πληθυσμός σε απόλυτους αριθμούς έχει «επιστρέψει» σε επίπεδα πριν από το 2012! Οι γεννήσεις την ίδια χρονιά (2014) ανήλθαν σε 92.148, παρουσιάζοντας μείωση κατά 2,1% σε σχέση με το 2013, σε αντίθεση με τους θανάτους οι οποίοι παρουσίασαν αύξηση κατά 1,17% και ανήλθαν σε 113.740 από 111.794 το 2013. Η φυσική μεταβολή του πληθυσμού (δηλαδή η μεταβο-

Μειώνονται οι γεννήσεις, δραματική αύξηση των θανάτων. Στα 9,1 εκατ. ο πληθυσμός το 2050 από 11 εκατ. πέρυσι. Η μείωση του πληθυσμού οφείλεται στη μείωση της γονιμότητας και στη μετανάστευση. Και οι δύο αυτές αιτίες σχετίζονται άμεσα με την οικονομική κρίση.

συνεχιστεί και θα οδηγήσει σε σταδιακή μείωση τον συνολικό πληθυσμό της Ελλάδας μέχρι το 2050.

Γεννήσεις ζώντων - θάνατοι 1931 - 2014

ΕΤΟΣ	ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ	ΘΑΝΑΤΟΙ	ΦΥΣΙΚΗ ΜΕΤΑΒΟΛΗ
1931	199.243	114.369	84.874
1950	151.134	53.755	97.379
1960	157.239	60.563	96.676
1970	144.928	74.009	70.919
1980	148.134	87.282	60.852
1990	102.229	94.152	8.077
2000	103.274	105.170	-1.896
2010	114.766	109.084	5.682
2011	106.428	111.099	-4.671
2012	100.371	116.668	-16.297
2013	94.134	111.794	-17.660
2014	92.148	113.740	-21.592

Πηγή: Ελληνική Στατιστική Αρχή, 2015

στάσιο περίπου στα ίδια επίπεδα (78,45 έτη για τους άνδρες και 83,51 έτη για τις γυναίκες).

Η μικρή μείωση του προσδόκιμου ζωής το 2012 θα μπορούσε να αποδοθεί στην οικονομική κρίση, αν και ανάλογες μικρές μειώσεις παρατηρούνται και προ κρίσης (π.χ. 2006-2007). Συνολικά πάντως, το προσδόκιμο ζωής δεν έχει επηρεαστεί από την οικονομική κρίση της περιόδου 2009-2012.

Με βάση τα πιο πρόσφατα αποτελέσματα, που αφορούν στο έτος 2012, το Προσδόκιμο Ζωής (ΠΖ) στην ηλικία των 65 ετών ανέρχεται στα 21 έτη για τις γυναίκες και στα 18,1 έτη για τους άνδρες, σημειώνοντας αύξηση σε σύγκριση με το 2004 κατά 1,2 έτη και για τα δύο φύλα. Συγκριτικά με το μέσο όρο των χωρών του ΟΟΣΑ, η Ελλάδα το 2013 παρουσίασε υψηλότερο προσδόκιμο επιβίωσης, 81,4 έτη έναντι 80,4 έτη του ΟΟΣΑ. Το υψηλότερο προσδόκιμο επιβί-

ωσης παρουσιάζεται σε χώρες όπως η Ιαπωνία, η Ισπανία, η Ελβετία και η Γαλλία.

Η μείωση της γεννητικότητας, σε συνδυασμό με την επιμήκυνση της διάρκειας ζωής, έχουν ως αποτέλεσμα τη δημογραφική γήρανση του ελληνικού πληθυσμού. Το ποσοστό των ατόμων ηλικίας ως 14 ετών, κυμαίνεται σε σταθερά επίπεδα, ενώ, το ποσοστό του πληθυσμού με ηλικία άνω των 65, παρουσιάζει βαθμιαία αύξηση.

ο ποσοστό του πληθυσμού ηλικίας άνω των 65 ετών, από το 20,7% το 2015 θα ανέλθει το 2050 στο 1/3 του συνόλου, ενώ και στην ηλικιακή κατηγορία άνω των 80 εκτιμάται ότι θα σημειωθεί διπλασιασμός του μεριδίου, στο 12,7%. Ο μέσος όρος της Ε.Ε.28 αλλά και των χωρών του ΟΟΣΑ, για την κατηγορία άνω των 65 ετών, αναμένεται να διαμορφωθεί σε χαμηλότερα επίπεδα συγκριτικά με την Ελλάδα το 2050.

ΠΡΟΣΔΟΚΙΜΟ ΥΓΙΟΥΣ ΖΩΗΣ

Οι άνδρες περνούν περισσότερο χρόνια με καλύτερη υγεία

Η Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ) με την Ευρωπαϊκή Κοινή Δράση συνεργάστηκαν για την κατάρτιση ενός Ευρωπαϊκού Συστήματος Πληροφόρησης για το Προσδόκιμο Υγείας και Ζωής (European Health Life Expectancy Information System - EHLEIS), η οποία συντονίζεται από το Εθνικό Ινστιτούτο Υγείας και Ιατρικής Έρευνας (National Institute of Health and Medical Research - INSERM, Γαλλία), την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τα κράτη μέλη. Για την περίπτωση της Ελλάδας κατά το έτος 2011:

Το Προσδόκιμο Ζωής με καλή υγεία (έτη τα οποία οι άνθρωποι θεωρούν ότι θα ζήσουν με καλή ή πολύ καλή υγεία) το 2011 ήταν 8,0 έτη για τους άνδρες και 6,7 έτη για τις γυναίκες, παρουσιάζοντας από το έτος 2005 αύξηση κατά 1,2 έτη για τους άνδρες και κατά 0,5 έτη για τις γυναίκες. Το Προσδόκιμο Ζωής χωρίς χρόνια νοσηρότητα στην ηλικία των 65 ετών, το 2011 ήταν 8,0 έτη για τους άνδρες και 7,7 έτη για τις γυναίκες, παρουσιάζοντας μείωση από το έτος 2005 κατά -0,6 έτη και -1,1 έτη, για άνδρες και γυναίκες, αντίστοιχα.

ΑΥΞΗΣΗ

Το Προσδόκιμο Ζωής χωρίς περιορισμό της δραστηριότητας - Έτη Υγιούς Ζωής στην ηλικία των 65 ετών, το 2011 ήταν 9,1 έτη για τους άνδρες και 7,8 έτη για τις γυναίκες, παρουσιάζοντας μείωση από το έτος 2005 κατά -0,6 για τους άνδρες και κατά -2,2 για τις γυναίκες. Γενικά, στην Ελλάδα, τα προσδοκώμενα έτη ζωής μετά τα 65 έτη αυξήθηκαν όσο περίπου και ο μέσος όρος στην Ε.Ε., ωστόσο, παρατηρείται μείωση του προσδόκιμου ζωής χωρίς χρόνια νοσηρότητα και των ετών υγιούς ζωής, με τα στοιχεία να καταγράφονται θετικότερα για τους άνδρες.

Οι μειώσεις σε αυτούς τους δύο δείκτες πιθανότατα σχετίζονται με την οικονομική κρίση. Κατά την χρονική περίοδο 2004-2012, τα Έτη Υγιούς Ζωής (EYZ) στην ηλικία των 65 ετών, δηλαδή τα υπολειπόμενα έτη ζωής χωρίς περιορισμό δραστηριότητας, που αναμένεται να περάσει ένα άτομο ηλικίας 65 ετών, μειώθηκαν κατά 1 έτος για τους άνδρες, ενώ για τις γυναίκες η μείωση ανέρχεται σε 2,5 έτη.

ετών, οι γυναίκες περνούν 7,3 έτη (35% της υπολειπόμενης (ζωής τους) χωρίς περιορισμό δραστηριότητας, με βάση τα Προσδοκώμενα Έτη Υγιούς Ζωής (EYZ), 7,1 έτη (34%) με μέτριο περιορισμό των δραστηριοτήτων τους και 6,6 έτη (31%) με σοβαρό περιορισμό των δραστηριοτήτων τους. Οι άνδρες της ίδιας ηλικίας περνούν 8,6 έτη (47% της υπολειπόμενης ζωής τους) χωρίς περιορισμό των δραστηριοτήτων τους, ενώ 5,1 έτη (28%) περνούν με μέτριο περιορισμό δραστηριοτήτων και 4,4 έτη (24%) με σοβαρό περιορισμό των δραστηριοτήτων τους.

Η ΔΙΑΦΟΡΑ

Το προσδόκιμο ζωής με καλή υγεία, ο αριθμός δηλαδή των υπολειπόμενων ετών που αναμένεται να ζήσει ένα άτομο ηλικίας 65 ετών με καλή ή πολύ καλή υγεία, ανέρχεται σε 5,9 έτη για τις γυναίκες και σε 7,2 έτη για τους άνδρες. Το προσδόκιμο ζωής χωρίς χρόνια πάθηση για τα άτομα ηλικίας 65 ετών για το 2012 ήταν 7,2 έτη για τις γυναίκες και 7,8 έτη για τους άνδρες.

Διαπιστώνεται, λοιπόν, πως, ενώ συνολικά τα έτη ζωής των ανδρών είναι λιγότερα από αυτά των γυναικών, φαίνεται, ωστόσο, να περνούν περισσότερα χρόνια της ζωής τους με καλή κατάσταση υγείας σε σχέση με τις γυναίκες (Σχήμα 13)5. Ο μέσος όρος για τα Έτη Υγιούς Ζωής στην Ελλάδα, το 2012, είναι αντίστοιχος με τον μέσο όρο της Ε.Ε. 25 για τους άνδρες (8,6 έτη), ενώ για τις γυναίκες είναι χαμηλότερος κατά 1,2 έτη σε σχέση με το μέσο όρο της Ε.Ε.25 (8,7 έτη για την Ε.Ε. και 7,3 έτη για την Ελλάδα).

“
Το Προσδόκιμο Ζωής χωρίς χρόνια νοσηρότητα στην ηλικία των 65 ετών, το 2011 ήταν 8,0 έτη για τους άνδρες και 7,7 έτη για τις γυναίκες, παρουσιάζοντας μείωση από το έτος 2005 κατά -0,6 έτη και -1,1 έτη, για άνδρες και γυναίκες, αντίστοιχα

